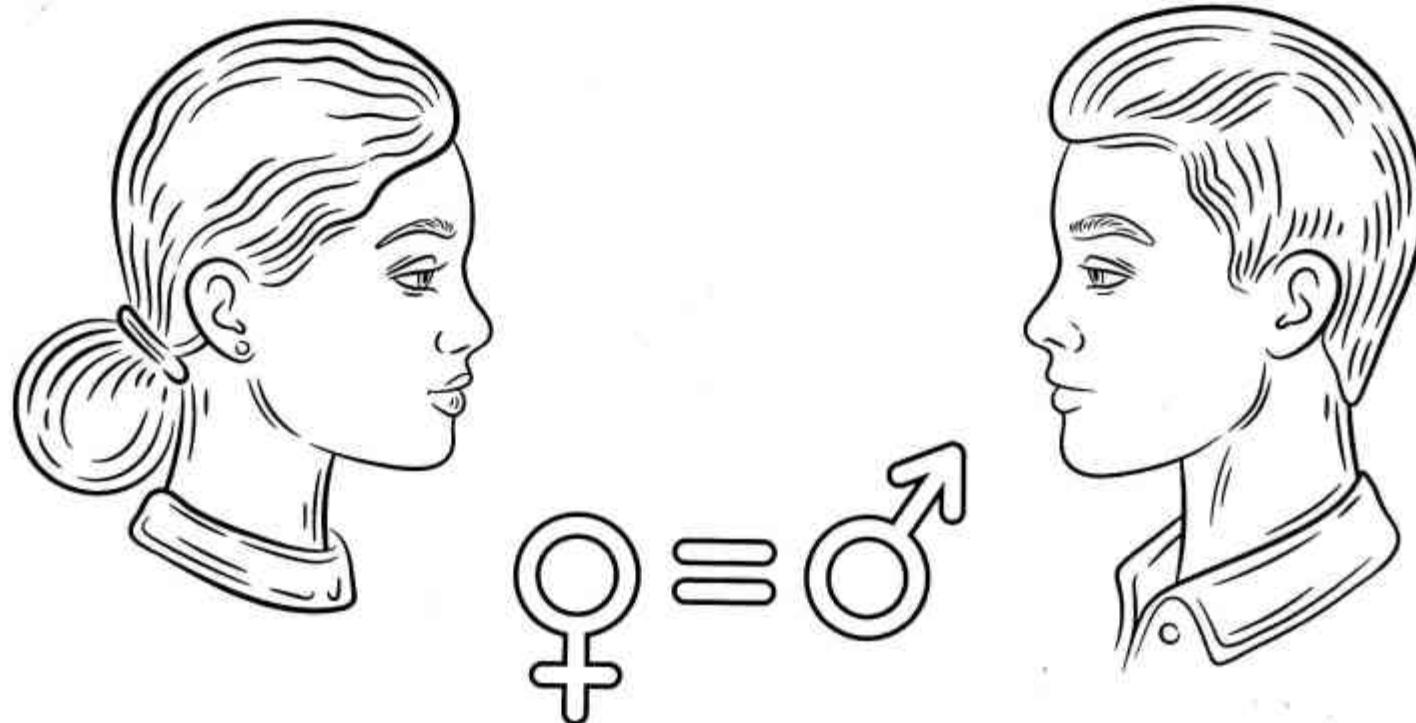

ІНФОРМАЦІЙНА ПАМ'ЯТКА

ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВИПАДКАМ
ДИСКРИМІНАЦІЇ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТИ

Що не є харасментом?

Дружні обійми або компліменти, які обидві людини сприймають нормально

Дружба або стосунки, в яких обидві людини хочуть бути

Відкрите обговорення проблеми без особистих образ

Критика поведінки або успішності іншої особи, заснована на фактах і виражена в добрій або корисній манері

Використання слів або дій для поглиблення знань або критичного обговорення чого-небудь без націлювання на окремих осіб

Що не є дискримінацією за ознакою статі?

- 1 Спеціальний захист жінок під час вагітності, пологів та грудного вигодовування дитини
- 2 Обов'язкова строкова військова служба для чоловіків, передбачена Законом
- 3 Різниця у пенсійному віці для жінок і чоловіків, передбачена Законом
- 4 Особливі вимоги щодо охорони праці жінок і чоловіків, пов'язані з охороною їх репродуктивного здоров'я

Дискримінація за кількома ознаками (множинна дискримінація) –

проявляється при будь-якому поєднанні форм дискримінації осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками.

Наприклад:

дискримінація відносно жінки з інвалідністю, або жінки з ВІЛ інфекцією, або жінки з сільської місцевості тощо.
Так само і щодо чоловіка.

Дискримінація у соціально-трудових відносинах

Нерівний доступ до професійного навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовки, у тому числі отримання досвіду практичної роботи

Нерівний доступ до оплачуваної праці та різних професій (занять), включаючи критерії відбору, умови найму та кар'єрного зростання

Необґрунтована чи безпідставна нерівність в оплаті праці, неоднакові умови праці та організації робочого часу

Нерівний доступ до отримання компенсацій та допомоги

Що таке дискримінація за ознакою статі

Ситуація, за якої особа та/або група осіб за ознаками статі, які були, є та можуть бути дійсними або припущеннями, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами чи привілеями в будь-якій формі, встановленій Законом України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні", крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Форми дискримінації

ПРЯМА

Ситуація, за якої з особою та/або групою осіб за їх певними ознаками поводяться менш прихильно, ніж з іншою особою та/або групою осіб в аналогічній ситуації, крім випадків, коли таке поводження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними

НЕПРЯМА

Ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи та/або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними

ПІДБУРЮВАННЯ

Вказівки, інструкції або заклики до дискримінації стосовно особи та/або групи осіб за їх певними ознаками

ПОСОБНИЦТВО

Будь-яка свідома допомога у вчиненні дій або бездіяльності, спрямованих на виникнення дискримінації

УТИСК

Вказівки, інструкції або заклики до дискримінації стосовно особи та/або групи осіб за їх певними ознаками

Сексуальні домагання

Небажана поведінка кривдника, яка є образливою, принизливою або залякуючою.

ДЕ?

на вулиці

на робочому місці

у громадському транспорті

вдома / у будь-якому іншому місці

ЯК?

ФІЗИЧНИМИ ДОТИКАМИ
(притискання, тертя, щипання, поплескування)

ВЕРБАЛЬНО

(непристойні коментарі, залякування, приниження, образливі жарти, посвистування)

НЕВЕРБАЛЬНО

(сексуальні жести, оголення, демонстрація статевих органів)

Явище харасменту

Будь-яка небажана та настирлива фізична і словесна поведінка, що ображає або принижує людину чи порушує недоторканність її приватного життя.

Ознаки:

- ✓ Тривалий або разовий характер
- ✓ Вчиняється однією або групою осіб
- ✓ Може бути особистим або відбуватися в Інтернеті (в тому числі в соціальних мережах), текстових повідомленнях / телефонних дзвінках

ПРОЯВИ

Дискримінація за віком, статтю, національністю, релігією, сімейним станом

Дотики без згоди / дозволу

Повідомлення, електронні листи з образливим підтекстом

Запитання, пов'язані з інтимним життям

Жарти та анекдоти непристойного характеру

Куди звернутися?

📍 вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601
✉️ info@misp.gov.ua

Міністерство
соціальної політики
України

📍 вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008
✉️ hotline@ombudsman.gov.ua

Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601
info@nssu.gov.ua

Національна соціальна
сервісна служба України

Відповіальні структурні підрозділи
місцевих державних адміністрацій

Дискримінаційна реклама за ознакою статі

Закон України «Про рекламу» забороняє:

Наводити твердження та/або зображення, які є дискримінаційними та/або розпалюють ненависть, ворожнечу чи жорстокість до окремих осіб чи груп осіб за ознакою:

- походження, місця проживання
- соціального / майнового стану
- віку, статі, расової, етнічної чи національної належності
- сексуальної орієнтації, освіти, наявності інвалідності
- релігії, мови

Наводити твердження, дискримінаційні щодо осіб, які не користуються рекламиованим товаром

Додаткові механізми захисту

15 47

Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей

0 800 500 335

АБО

116 123

Національна гаряча лінія з попередження, домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації громадської організації «Ла Страда-Україна»

ДЛЯ ОТРИМАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ:

Місцеві центри з надання безоплатної правничої допомоги